

Audiodeskrypcja tablicy „Konstelacje – mapa gwieździstego nieba”

Tablica ma układ pionowy i komiksową stylistykę. Jej tło jest ciemnoniebieskie, przypominające kolor nocnego nieba. Informacje umieszczono w dużych, jasnych polach o zaokrąglonych rogach. Dominują kolory: granatowy, biały, żółty i czerwony.

Na samej górze, na białym tle, znajdują się logotypy organizatorów oraz informacja o finansowaniu projektu. Po lewej stronie znajduje się znak Ministerstwa Edukacji Narodowej. Pośrodku umieszczono informację, że projekt jest finansowany ze środków budżetu państwa przyznanych przez Ministerstwo Edukacji w ramach programu „Kompas Młodego Obywatela”. Po prawej stronie znajduje się kolorowy znak stowarzyszenia Entuzjaści Uśmiechu.

Poniżej, na szerokim granatowym pasie, dużymi żółtymi literami zapisano tytuł całej wystawy:

„Polacy w kosmosie i tajemnice Wszechświata”.

Po lewej stronie tytułu znajduje się komiksowa postać astronauty w białym skafandrze, unoszącego dłoń w geście powitania. Po prawej stronie widoczna jest biało-czerwona rakietę lecącą w górę. Spod rakiety wydobywa się pomarańczowy płomień, a za nią częściowo widoczna jest Ziemia.

Niżej, w dużym jasnym polu, znajduje się tytuł tablicy zapisany dużymi czerwonymi literami:

„Konstelacje – mapa gwieździstego nieba”.

Poniżej znajduje się krótkie wyjaśnienie.

Konstelacja to umowny układ gwiazd widocznych na niebie, który przypomina określony kształt, na przykład zwierzę, postać lub przedmiot. Gwiazdy należące do jednej konstelacji znajdują się w rzeczywistości bardzo daleko od siebie, ale z Ziemi wydają się tak, jakby tworzyły jeden rysunek.

Po prawej stronie znajduje się komiksowa ilustracja przedstawiająca dwoje dzieci obserwujących nocne niebo. Dziewczynka w różowej bluzie wskazuje palcem gwiazdy. Obok niej chłopiec patrzy przez teleskop ustawiony na statywie. Nad dziećmi znajduje się dymek, a w nim kilka żółtych gwiazd połączonych liniami w umowny kształt. Ilustracja pokazuje, że obserwując gwiazdy, ludzie łączą je wyobrażeniami i rozpoznają w nich określone figury.

Niżej rozpoczyna się część zatytułowana:

„Najbardziej znane konstelacje”.

Pierwszą z nich jest **Kasjopeja**.

Kasjopeja przypomina literę „W” i jest łatwa do odnalezienia na niebie. Jest gwiazdozbiorem nieba północnego. Według legendy Kasjopea była królową Etiopii i matką Andromedy. Znana była ze swojej urody i zarozumiałości.

Obok tekstu znajduje się fragment ciemnego, rozgwieżdżonego nieba. Pięć jasnych gwiazd połączono cienkimi liniami. Układają się w charakterystyczny zygzak przypominający literę „W”. Nad gwiazdami znajduje się napis „Kasjopeja”.

Poniżej przedstawiono **Oriona**.

Orion jest jedną z najbardziej znanych konstelacji. W Polsce widoczny jest od października do lutego. W mitologii greckiej Orion był synem Posejdona i świetnym myśliwym, który zginął od ukąszenia skorpiona.

Na ilustracji jasne gwiazdy połączono cienkimi liniami w figurę przypominającą sylwetkę człowieka. Szczególnie charakterystyczne są trzy jasne gwiazdy położone blisko siebie, niemal w jednej linii, w środkowej części konstelacji.

Niżej znajduje się duże pole dotyczące **Wielkiego Wozu i Małego Wozu**.

Wielki Wóz jest częścią konstelacji Wielkiej Niedźwiedzicy. Dwie skrajne gwiazdy wskazują kierunek do Gwiazdy Polarnej.

Na ilustracji gwiazdy Wielkiego Wozu połączono liniami. Cztery z nich tworzą figurę przypominającą prostokątną misę wozu. Od jednego z jej narożników odchodzą kolejne gwiazdy tworzące wygięty dyszel.

Niżej przedstawiono **Mały Wóz**.

Mały Wóz również tworzą gwiazdy połączone w kształt przypominający niewielki wóz z dyszlem. Na końcu jego dyszla znajduje się szczególnie ważna gwiazda – **Gwiazda Polarna**.

Na ilustracji jest ona wyraźnie zaznaczona i podpisana.

Gwiazda Polarna pomaga odnaleźć kierunek północny. Znajduje się bardzo blisko północnego bieguna nieba. Dzięki temu od setek lat pomagała podróżnikom, żeglarzom i odkrywcom odnajdywać północ.

W prawej części tablicy znajduje się pole zatytułowane:

„A jak odnaleźć południe?”

Na półkuli południowej rolę podobną do Gwiazdy Polarnej pełni konstelacja Krzyża Południa, nazywana również Crux. Od wieków pomaga żeglarzom wyznaczać kierunek

południowy. Z Polski nie można jej zobaczyć, ponieważ znajduje się zbyt daleko na południowym niebie.

Obok tekstu znajduje się fotografia rozgwieżdżonego nieba. Cztery najważniejsze gwiazdy połączono żółtymi liniami. Tworzą figurę przypominającą krzyż – dłuższą linię pionową przeciętą krótszą linią poprzeczną.

Poniżej znajduje się część zatytułowana:

„Gwiezdny pies”.

Najjaśniejszą gwiazdą nocnego nieba jest Syriusz. Jego nazwa pochodzi z języka greckiego i oznacza „parzący, ognisty”. W mitologii greckiej pies olbrzyma Oriona nazywał się Syriusz.

Obok tekstu przedstawiono białego psa siedzącego na tle nocnego krajobrazu. Nad nim znajduje się ciemne niebo z gwiazdami. Jedna z gwiazd świeci znacznie jaśniej od pozostałych. Symbolizuje Syriusza.

Niżej znajduje się duże pole zatytułowane:

„Nawigacja dzięki gwiazdom”.

Zanim wynaleziono GPS, ludzie wykorzystywali gwiazdy do orientacji w terenie. Pomagały one żeglarzom przemierzać oceany, kupcom pokonywać pustynie i odkrywcom docierać do nowych lądów.

Na morzu gwiazdy pomagały żeglarzom określać kierunek i płynąć na otwartym morzu.

Na pustyni karawany kupieckie odnajdywały drogę dzięki położeniu gwiazd.

Na lądzie do dziś harcerze i podróżnicy korzystają z gwiazd podczas wypraw w teren.

Obok tekstu znajduje się duża ilustracja tradycyjnego kompasu. Ma okrągłą obudowę i tarczę z zaznaczonymi czterema głównymi kierunkami świata. Czerwona część igły wskazuje północ. Kompas symbolizuje orientację w terenie i wyznaczanie kierunków.

Na dole, poza głównymi polami tekstowymi, znajdują się dwie komiksowe postacie dzieci.

Po lewej stronie chłopiec w zielonej bluzie uśmiecha się i unosi palec wskazujący, jakby chciał zwrócić uwagę na ważną informację.

Po prawej stronie dziewczynka w różowej bluzie patrzy przez lornetkę skierowaną lekko ku górze, jakby obserwowała niebo.

Na samym dole tablicy znajduje się biały pasek poświęcony dostępności.

Po lewej stronie umieszczono symbol otwartej książki oraz dłoni z uniesionym kciukiem. Oznacza on tekst łatwy do czytania i rozumienia – ETR.

W środkowej części znajduje się symbol oka oraz informacja dla osób niewidzących i słabowidzących o audiodeskrypcji i dźwiękowej wersji treści.

Po prawej stronie znajduje się rysunek telefonu oraz kod QR. Po jego zeskanowaniu można przeczytać tekst łatwy do czytania – ETR – lub wysłuchać wersji audio.

Koniec audiodeskrypcji tablicy.